

ДО: Г- н проф. д-р Христо Бозуков
Министър на земеделието, храните
и горите

ДО: Г- н Борис Михайлов
Изпълнителен директор на
ДФ „Земеделие“ - РА

ДО: Г- н Лъчезар Спасов
Изпълнителен директор на ИА
„Сертификационен одит на
средствата от Европейските
земеделски фондове“

СИГНАЛ

От браншови организации относно лоши практики и съмнения за недобронамереност при прилагането на подмерки 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ на ПРСР 2014 -2020

**УВАЖАЕМИ Г-Н БОЗУКОВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н МИХАЙЛОВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н СПАСОВ,**

С настоящото писмо бихме искали да сигнализираме за редица проблемни казуси, постъпващи в нашите организации от наши членове, които са свързани с одобряването на проектните предложения по първи (процедура № BG06RDNP001-5.001) и втори (процедура № BG06RDNP001-5.003) прием прием на подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ на ПРСР 2014 - 2020 и текущия прием на подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ на ПРСР 2014 -2020 (процедура № BG06RDNP001-4.012).

Най-напред бихме искали да подчертаем, че програмирането на новата мярка 5 в ПРСР 2014-2020, бе в отговор на наши настоявания към ръководството на МЗХГ за справяне с тежките последици за фермите ни и превенция срещу високите рискове от разпространение на епизоотии и масови заразни болести по селскостопанските животните, които негативно и силно засягат сектора ни от 2018 г. насам. Предложението ни бе аргументирано от ясната и остра необходимост от обезпечаване на инвестициите в превенция и преодоляване на опасността от разпространение на

заразни болести в секторите, които са/или биват най-тежко засегнати, поради високия риск от проява на силно заразни болести при тях, поради своята структурна специфика, мащаб, производствена интеграция и пр. Именно подпомагането по подмярка 5.1 е насочено към превенция и ограничаване на възможностите за разпространението на епизоотии и масови заразни болести по селскостопанските животните. **Първият прием по подмярка 5.1** бе реализиран в периода в периода от 8 май 2020 г. до 10 юли 2020 г., когато през ИСУН 2020 бяха подадени 43 проекта на обща стойност от 42 017 523.53 лв. и обща стойност на БФП в размер на 25 592 859.82 лв., при определен от Управляващият орган (УО) на ПРСР 2014-2020 общ размер на БФП по прецедурата от 45 905 931 лв. В резултат на приключилата в началото на месец юни т. г. Оценка на административното съответствие и допустимостта, на последващия етап за Техническа и финансова оценка преминаха 34 проекта.

Няма как да не отбележим абсурдния факт, че над година отне оценката на проектите, а логиката на разработването на подмярката и нейното бързо стартиране са своевременно да бъдат подкрепени животновъдите за инвестиции в повишаване на биосигурността, за да минимизират рисковете от растящия брой огнища на чума по свинете и птичи грип от една страна, а от друга- да покрият ново въдените в началото на 2020 г. към тях нормативни санитарно-хигиенни изисквания. **И всичко това на фона** тежките пазарните смущения и прекъсвания, породени от пандемията COVID- 19, ценова нестабилност, растящи цени на всички суровини за производство, растящите производствени стандарти, резултиращи в застрашена устойчивост и конкурентоспособност на сектор свине и птици. **Тук следва да оценим значимостта** на тези сектори в гарантирането на доставките на качествени и достъпни по цени за българския потребител месо и месни продукти, така и за суровинната обезпеченост на преработвателния сектор.

Силно сме притеснени, че в контекста на всичко гореизложено, при нас постъпват редица сигнали, които можем да обобщим така:

- Едни и същи инвестиции, които принципно са допустими и за тях е представено Становище на БАБХ, от което е видно кои от предвидените инвестиции по проекта са свързани с изпълнение на мерките за биосигурност (каквото е изискването на насоките за кандидатстване по процедурата), се отказват в различните проекти с различни мотиви, т.е на лице е липса на единен подход от страна на оценяващите.
- За отказите се цитират разпоредби, които не фигурират в насоките за кандидатстване по процедурата, като например, че реализацията на предвидената инвестиция попада в нитратно уязвима зона (НУЗ), каквото изискване няма.
- Относно инвестициите в НУЗ, бенефициентите се третират по различен начин и примерно в текущия прием по подмярка 4.1 е допустимо предоставяне на финансова помощ за инвестиции в разширяване капацитета или обновяване на съществуващите съоръжения за съхранение на оборски тор за действащи животновъдни обекти, разположени в НУЗ и отговарящи на задължителните изисквания съгласно Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в НУЗ, а по подмярка 5.1 подкрепяща инвестициите в биосигурност- не.

- Удостоверена чрез Становището на БАБХ по подмярка 5.1 като инвестиция в биосигурност специализирана техника, изисквана по Наредба 44, се отказва без ясни мотиви, много често различни в различните уведомителни писма към бенефициентите.
- Има случаи, при които проекти за инвестиции изцяло направени по предписание от РИОСВ и удостоверени чрез Становището на БАБХ като инвестиция в биосигурност, се отказват почти на 100%.
- След повече от година разглеждане на проектите по подмярка 5.1 ДФЗ одобрява понякога по-малко от 20% от заявените инвестиции на бенефициенти. При това инвестиции, които не носят добавена стойност на фермерите, а се правят вкл. и за предпазване на цялото общество от зарази. Тези инвестиции са направени след подаване на проектните предложения, най- често със заемни средства и при това в период на изключително тежка пазарна конюнктура в секторите свине и птици, както и реални рискове и поява на нови огнища на зарази.
- По линия на консултантските кръгове, част от ръководството на МЗХГ и ДФЗ, разбираме, че има изменение в референтните цени по текущия прием на подмярка 4.1. Това поставя в неравнопоставени условия бенефициентите, подали проектни предложения преди, респ. след актуализацията на базара данни на ДФЗ-РА с референтни цени. Освен това, при растяща инфлация и повишени цени на стоки/продукти/услуги/горива и пр. (като конструкции, машини, оборудване, строителство, транспорт и пр.), евентуални намаления в стойностите на референтните цени биха били алогични на пазарната ситуация.
- Също така, в референтните цени не е предвидена цена за хибридни фотоволтаични централи с батерии и такива включени в електропреносната система, каквито са най- често желаните от фермерите модели. На въпроси задавани към УО, отговорите отново са безсмислени!

В контекста на текущия процес на оценка на 22-те проектни предложения от втория прием на подмярка 5.1, разчитаме на разумно решение и обективност, така че да не се повторят проблемите, които вече изложихме.

Предвид натрупващото се напрежение около липсата на адекватни действия за форсиране разработването на Стратегическия план по ОСП 2023-2027, неубедителната работа на администрацията за адекватно включване на агрохранителния сектор в Плана за възстановяване, неприемливото поведение на МЗХГ при текущата актуализация на националния бюджет, както и съмненията за недобронамереност и конфликт на интереси, ние от браншовите организации от сектора правим тази първа стъпка за сезиране на българските институции с надеждата да не се стига до следващи действия от наша страна.

С уважение,

- 1. Асоциация на индустриалното свиневъдство в България**
- 2. Асоциация на свиневъдите в България**
- 3. Асоциация на земеделските производители в България**
- 4. Съюз на птицевъдите в България**
- 5. Асоциация на промишленото птицевъдство**

27 август 2021 г.
гр. София

